

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Filosofia dreptului					
2.2 Titularul activităților de curs			Conf. Dr. ANCUTA ELENA FRANT					
2.3 Titularul activităților de seminar			Drd. ROBERT DAMASCHIN					
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare*	V	2.7 Regimul disciplinei**	Op	

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități					0

3.7 Total ore studiu individual*	33
3.8 Total ore pe semestru	75
3.9 Numărul de credite	3

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezență recomandată
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezență obligatorie, conform Regulamentului Facultății de Drept privind evaluarea studenților, promovarea examenelor și a anilor de studii

6. Obiective

Obiective generale:

Dobândirea și aprofundarea noțiunilor referitoare la importanța curentelor filosofice în modelarea teoriilor juridice, o atenție deosebită fiind acordată temelor filosofice esențiale și influenței lor asupra domeniului juridic. Sunt vizate cu precădere aspectele care explică legătura dintre societate și drept.

Obiective specifice:

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- ♣ Identifice perspectivele filosofice în abordarea dreptului
- ♣ Descrie principalele teme filosofice în corelație cu dreptul
- ♣ Explice legăturile între drept și societate
- ♣ Identifice principalele momente din istoria filosofiei dreptului

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Studentul/absolventul reproduce principii esențiale ale dreptului.
- Studentul/Absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele teorii etice și explică noțiunile generale ale domeniului, referitoare la principiile fundamentale ale eticii academice, normele de integritate, tipurile de comportamente academice inadecvate (plagiat, fals intelectual etc.) și la cadrul legal și instituțional privind etica în mediul universitar.
- Studentul/absolventul analizează și interpretează principii esențiale ale dreptului.
- Studentul/absolventul identifică și soluționează probleme juridice.
- Studentul/absolventul manifestă profesionalism în formularea pertinentă de întrebări pentru a înțelege cauzele litigiilor între persoanele fizice.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Noțiuni introductive. Definiție. Obiectul filosofiei dreptului.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp.19-48); I.2 (pp. 1-9)
2. Metodologia Filosofiei dreptului. Metodele de cercetare în drept. Metoda logică. Metoda istorică. Metoda sociologică. Metoda informațională. Metoda sistemică	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 302-375)
3. Teorii în analiza filosofică a dreptului. Atitudini față de relația dintre Drept și Morală. Elemente de bază privind teoria dreptului natural, teoriile analitice și teoriile normative	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 49-150)
4. Teoria dreptului natural. Relația dintre drept și morală	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră,	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 222-

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
	expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	226); I.2 (pp. 103-129)
5. Socrate, Platon, Aristotel. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 155-163); I.2 (pp. 11-57).
6. Stoicii. Cicero. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 164-166); I.2 (pp. 58-75)
7. Creștinismul și dreptul natural. Sf. Augustin. Toma din Aquino. Concepții ale altor religii decât creștinismul cu privire la dreptul natural	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 43-48; pp. 147-151; pp. 167-168); I.2 (pp. 76-85)
8. Renașterea. Epoca modernă (I). Hugo Grotius. Thomas Hobbes. John Locke. Montesquieu	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 171-174; pp. 181-183); I.2 (pp. 103-111; pp. 114-129; pp. 151-167)
9. Epoca modernă (II). François-Marie Arouet (Voltaire). Jean-Jacques Rousseau. Adam Smith	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 183-184); I.2 (pp. 167-187)
10. Epoca modernă (III). Immanuel Kant	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 184-190); I.2 (pp. 196-218)
11. Teorii analitice (I). Pozitivismul. Jeremy Bentham. John Austin	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.2 (pp. 330-338)
12. Teorii analitice (II). Hans Kelsen. H. L. A. Hart. Joseph Raz. Teoriile normative. Filosofia virtuții. Etica deontologică. Utilitarismul. Alte abordări	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 208-213; pp. 214-216); I.2 (pp. 357-372)
13. Feminismul și importanța sa în modelarea filosofiei dreptului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Bibliografie: II.3 (pp. 87-276)
14. Viziune integratoare cu privire la poziția filosofiei dreptului în ansamblul culturii umane	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea;	2 ore Bibliografie: : I.1 (pp. 452-528)

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
	- Folosirea metodelor interactive de predare.	

Bibliografie

I. Principală:

1. Ion Craiovan, Filosofia Dreptului sau dreptul ca filosofie, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2019

2. Nicolae Popa, Ion Dogaru, Gheorghe Dănișor, Dan Claudiu Dănișor, Filosofia Dreptului. Marile curente, Editura C.H. Beck, seria Curs Universitar, București, 2010

3. Diana Dănișor, Nicolae Popa, Gheorghe Dănișor, Filosofia dreptului. Fundamentele justiției, Editura C.H. Beck, București, 2024

II. Suplimentară:

1. Valeriu Capcelea, Filosofia juridică, Editura Universul Juridic, București, 2019

2. Aurel Codoban, Introducere în filosofia juridică, Editura Pro Universitaria, București, 2018

3. Mihaela Miroiu, Drumul către autonomie: teorii politice feministe, Editura Polirom, Iași, 2004

4. Ștefan Georgescu, Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2500 de ani, ediția a II-a, Editura All Beck, seria Curs Universitar, București, 2001

5. Ștefan Munteanu, Repere în istoria filosofiei dreptului, Editura Wolters Kluwer, Colecția Ad Litteram, 2009

6. Grigore Stolojescu, Spirit si drept in filosofia romaneasca a dreptului, Editura Pro Universitaria, București, 2016

7. Giorgio del Vecchio, Lecții de filosofie juridică, Editura Europa Nova, București

8. Georg Wilhelm Friedrich Hegel, Principiile filosofiei dreptului, Editura Univers Enciclopedic Gold, seria Cogito, București, 2015

9. Ana Rodica Stăiculescu, Alexandru Manafu, Elemente de filosofie & Filosofie juridică, Editura Ex Ponto, Constanța, 2001

10. Paul Alexandru Georgescu, Filosofia dreptului în contextul actualității: tratat și antologie de texte, Editura Universității “Titu Maiorescu”, București, 2001

11. Raymond Wacks, Philosophy of Law: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2014

12. Mircea Djuvara, Eseuri de filosofia dreptului, Editura Trei, București, 1997

13. Alexandru Văllimărescu, Tratat de enciclopedia dreptului, Editura Al. T. Doicescu, București, București, 1932

14. Gheorghe C. Mihai, Radu I. Motica, Fundamentele dreptului. Teoria și filosofia dreptului, Editura ALL, București, 1997

15. Ion Craiovan, Filosofia dreptului sau dreptul ca filosofie, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2024

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Notiuni introductive. Definiție. Obiectul filosofiei dreptului. Metodologia Filosofiei dreptului. Metodele de cercetare în drept. Metoda logică. Metoda istorică. Metoda sociologică. Metoda informațională. Metoda sistemică	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp.19-48; pp. 302-375); I.2 (pp. 1-9)
2. Teorii în analiza filosofică a dreptului. Atitudini față de relația dintre Drept și Morală. Elemente de bază privind teoria dreptului natural, teoriile analitice și teoriile normative. Teoria dreptului	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 49-150; pp. 222-226); I.2 (pp.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
natural. Relația dintre drept și morală	adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	103-129)
3. Socrate, Platon, Aristotel. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului. Stoicii. Cicero. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 155-166); I.2 (pp. 11-75)
4. Creștinismul și dreptul natural. Sf. Augustin. Toma din Aquino. Concepții ale altor religii decât creștinismul cu privire la dreptul natural. Renașterea. Epoca modernă (I). Hugo Grotius. Thomas Hobbes. John Locke. Montesquieu	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 43-48; pp. 147-151; pp. 167-168; pp. 171-174; pp. 181-183); I.2 (pp. 76-85; pp. 103-111; pp. 114-129; pp. 151-167)
5. Epoca modernă (II). François-Marie Arouet (Voltaire). Jean-Jacques Rousseau. Adam Smith. Epoca modernă (III). Immanuel Kant	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 183-190); I.2 (pp. 167-181; pp. 196-218)
6. Teorii analitice. Pozitivismul. Jeremy Bentham. John Austin. Hans Kelsen. H. L. A. Hart. Joseph Raz. Teoriile normative. Filosofia virtuții. Etica deontologică. Utilitarismul. Alte abordări	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 203-216); I.2 (pp. 330-338; pp. 357-372)
7. Feminismul și importanța sa în modelarea filosofiei dreptului. Viziune integratoare cu privire la poziția filosofiei dreptului în ansamblul culturii umane	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte teoretice și practice. Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent. Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate	2 ore Bibliografie: I.1 (pp. 452-528); II.3 (pp. 87-276)

Bibliografie

I. Principală:

1. Ion Craiovan, Filosofia Dreptului sau dreptul ca filosofie, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2019
2. Nicolae Popa, Ion Dogaru, Gheorghe Dănișor, Dan Claudiu Dănișor, Filosofia Dreptului. Marile curente, Editura C.H. Beck, seria Curs Universitar, București, 2010
3. Diana Dănișor, Nicolae Popa, Gheorghe Dănișor, Filosofia dreptului. Fundamentele justiției, Editura C.H. Beck, București, 2024

II. Suplimentară:

1. Valeriu Capcelea, Filosofia juridică, Editura Universul Juridic, București, 2019
2. Aurel Codoban, Introducere în filosofia juridică, Editura Pro Universitaria, București, 2018

3. Mihaela Miroiu, Drumul către autonomie: teorii politice feministe, Editura Polirom, Iași, 2004
4. Ștefan Georgescu, Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2500 de ani, ediția a II-a, Editura All Beck, seria Curs Universitar, București, 2001
5. Ștefan Munteanu, Repere în istoria filosofiei dreptului, Editura Wolters Kluwer, Colecția Ad Litteram, 2009
6. Grigore Stolojescu, Spirit si drept in filosofia romaneasca a dreptului, Editura Pro Universitaria, București, 2016
7. Giorgio del Vecchio, Lecții de filosofie juridică, Editura Europa Nova, București
8. Georg Wilhelm Friedrich Hegel, Principiile filosofiei dreptului, Editura Univers Enciclopedic Gold, seria Cogito, București, 2015
9. Ana Rodica Stăiculescu, Alexandru Manafu, Elemente de filosofie & Filosofie juridică, Editura Ex Ponto, Constanța, 2001
10. Paul Alexandru Georgescu, Filosofia dreptului în contextul actualității: tratat și antologie de texte, Editura Universității “Titu Maiorescu”, București, 2001
11. Raymond Wacks, Philosophy of Law: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2014
12. Mircea Djuvara, Eseuri de filosofia dreptului, Editura Trei, București, 1997
13. Alexandru Văllimărescu, Tratat de enciclopedia dreptului, Editura Al. T. Doicescu, București, București, 1932
14. Gheorghe C. Mihai, Radu I. Motica, Fundamentele dreptului. Teoria și filosofia dreptului, Editura ALL, București, 1997
15. Ion Craiovan, Filosofia dreptului sau dreptul ca filosofie, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2024

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina contribuie la formarea abilităților profesionale specifice în corelație cu standardele profesionale aplicabile profesiilor juridice.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		100	
Curs	Forma de evaluare		Verificare scrisă		
	Pondere		50		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
		Test	100	Da	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă		
	Pondere		50		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
		Referat	50	Da	
		Test	30	Da	
		Verificare orală periodică	20	Da	

10.2 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

Nu este cazul	
---------------	--

10.3 Standard minim de performanță	
- Cunoașterea noțiunilor fundamentale specifice disciplinei	
- Utilizarea corectă a limbajului de specialitate	

Data completării,	Titular de curs, Conf. Dr. ANCUTA ELENA FRANT	Titular de seminar, Drd. ROBERT DAMASCHIN
Data avizării în departament,	Director de departament, Conf. Dr. MARIUS NICOLAE BALAN	